

Barlangkutatói jelentés 2025. évről

Szöveg: Haász József

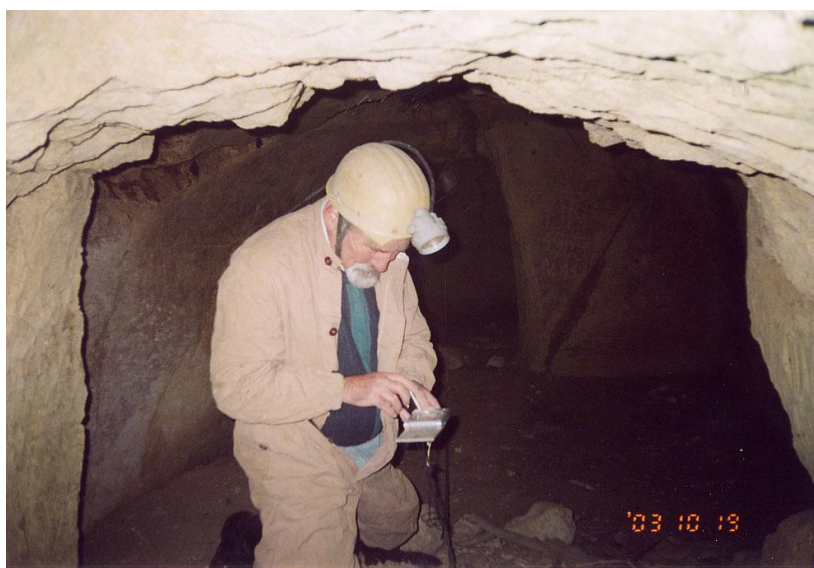
Tartalomjegyzék, előszó:.....	1
Szárazkúti-réginyelő feltáró kutatása:.....	2-6
Szárazkúti-réginyelő állatvilága:.....	6-9
Új barlangok a Mecsekben:.....	10-26
Szén-dioxid mérések a Mecsekben:.....	27
Denevérszámlálás a Mecsekben:.....	28-29
Barlangkutatás népszerűsítése, publikációk:.....	29-30
Szemétszedés:.....	31-32
Összefoglaló nagyon röviden:.....	33

Előszó

Megtaláltuk az élet értelmét, ami nem más, mint a barlangkutatás. A barlangkutatásnak pedig úgy van értelme, ha dokumentálunk. A dokumentációnak meg úgy, ha elég részletes! A legjobb mecseki példa egyértelműen Rónaki László! Persze nem mehetünk el olyan nagy nevek mellett sem, mint Myskowszky Emil, Szabó Pál Zoltán (1901.08.26-1965.7.24.), Kevi László, Vass Béla. Közös Bennük hogy a mecseki karsztot kutatták, de Rónaki László volt az, aki ezen dokumentációkat összegyűjtötte, rendszerezte. (Mondhatni ő volt a mecseki barlangkutatás Kodály Zoltánja.) A Janus Pannonius Múzeum Természettudományi osztályán helyezték el a Rónaki hagyatékot, amely olyan terjedelmes, hogy valószínűleg még kell egy pár év, mire átrágnuk magunkat rajta, viszont folyamatos adalékot ad a kutatásainkhoz! Idei munkánkkal is próbálunk felzárkózni ehhez a mezőnyhöz és reméljük, hogy éveken belül országos színvonalra tudjuk emelni a mecseki barlangkutatást!

Rónaki László

Forrás: Rónaki
hagyaték (JPM)

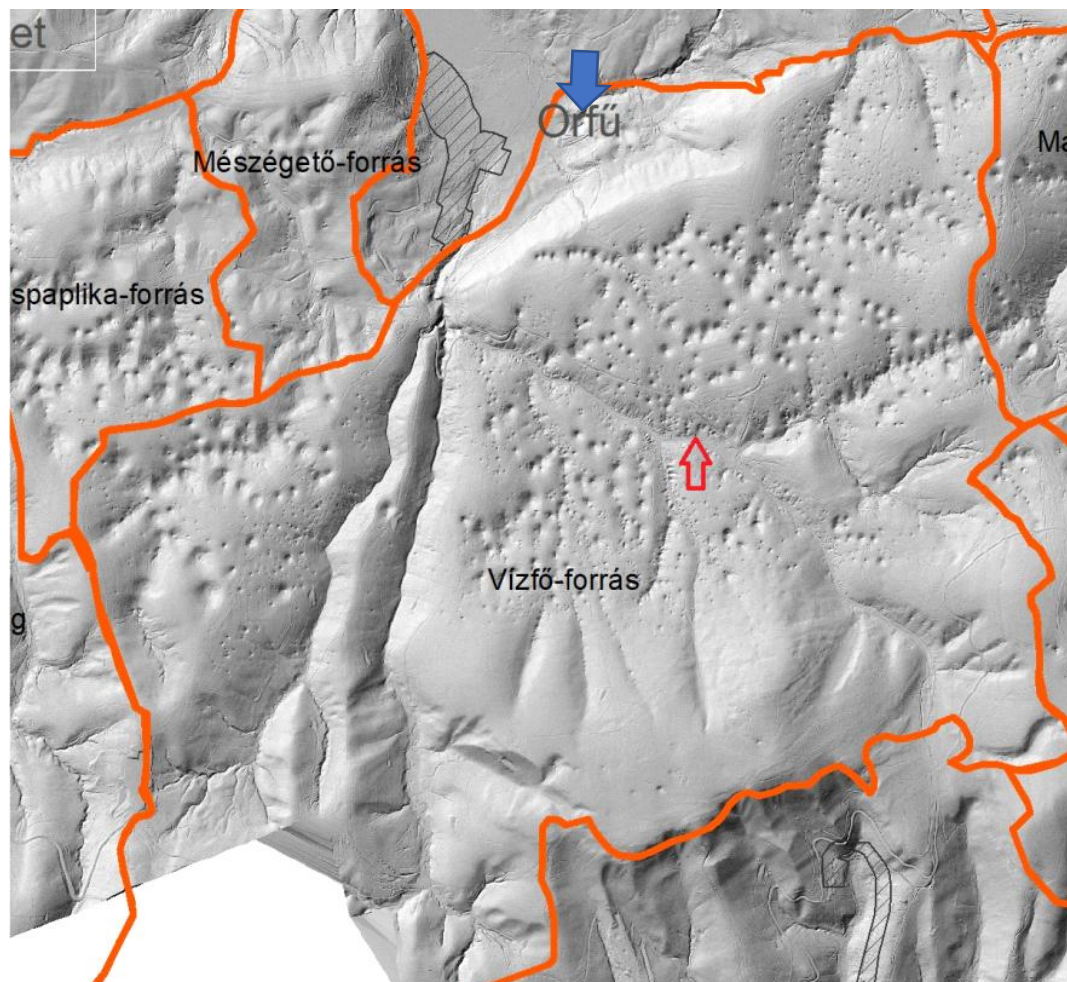
Szárazkúti Réginyelő Feltáró Kutatása

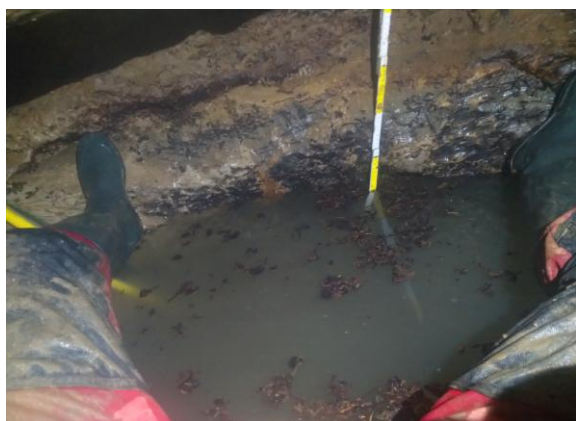
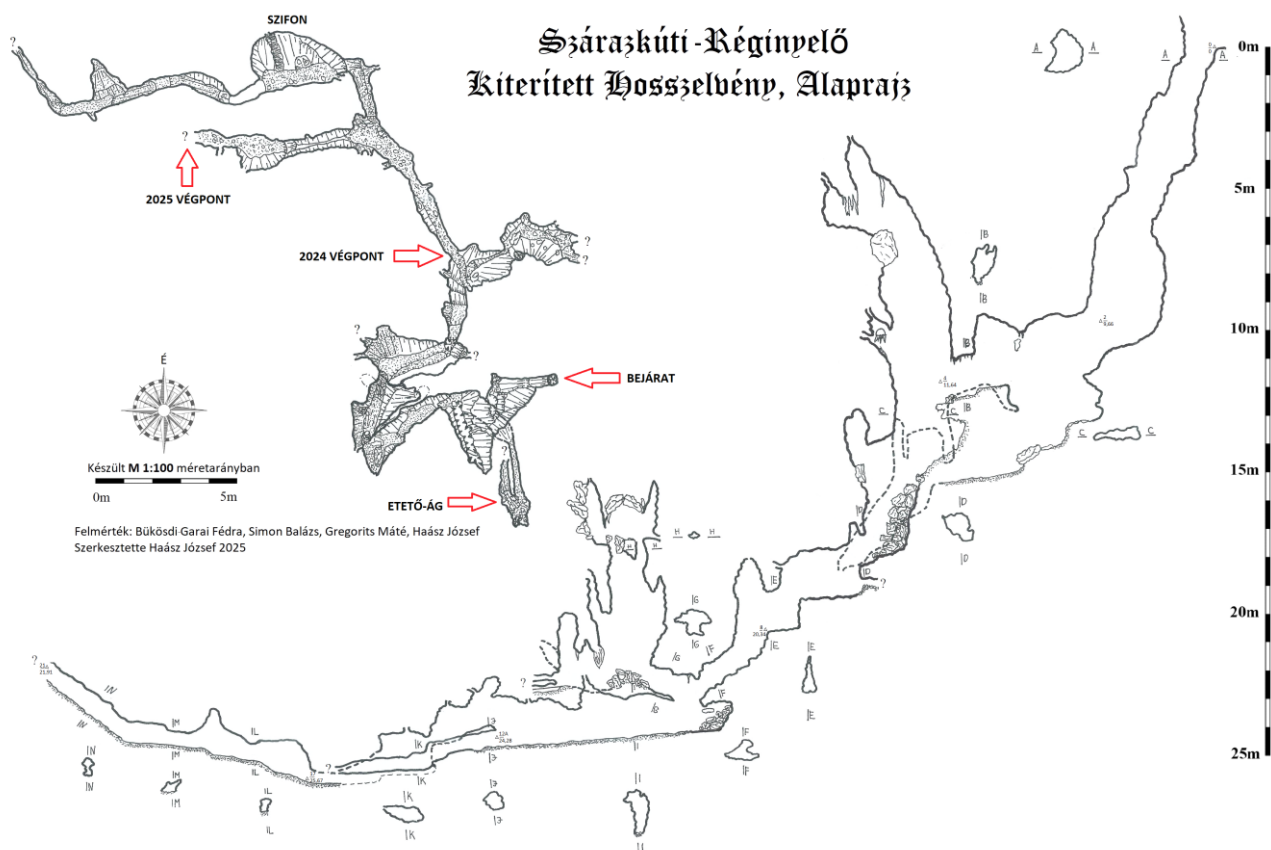
A leglelkesebb tagok a barlang bejáratánál. Bükösd-Garai Fédra, Gregorits Máté, Simon Balázs, Bogolin Patrik

2025-ben is megkaptuk a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságától a vagyonkezelői hozzájárulást, a barlang további feltáró kutatására. 2024. év végén 56,7 m hosszú és 24,24 m mély volt a barlang. Az idei év végére 104,29 m hosszú és 25,67 m mély lett a barlangunk. Kitermeltük az első aknába behullott törmeléket is, így elértük a régi ismert végpontját ennek a járatrésznek is. Jócskán hagyunk bent korhadékot, mivel számos kis nyünyüke érezte magát otthon ebben a közegben, végül Etető-ágnak neveztük el. A mélyponton sikerült egy kisebb szifonba befutnunk. A 3,5 m³-es szifonunkat egy kis rezgő szivattyúval sikerült pár óra alatt leszivattyúzni, vizét a barlangon belül sikerült elvezetni. A szifon leszívása után mintegy 15 méter hosszú, kényelmesen kúszható járat nyílt meg, erős huzattal. A járat iránya és a huzat 0,3%-os CO₂ koncentrációja arra enged következtetni, hogy ez a járatszakasz összeköttetésben áll a nem messze található Waczak-nyelővel. A szifonunk pedig nem más, mint egy eltömődött akna. Tettünk egy próbát az iszap kitermelésére, de mivel kevesen vagyunk ahhoz hogy a végpontról egyből a felszínre termeljünk, ezért ezt a lehetőséget egyelőre elvetettük. Így nekiálltunk a szifon előtti másik járat tágításának. Ebben a járatban 6 métert sikerült előre jutni. A végpontnál láttunk denevért repkedni és a visszhang is kecsegtető. Ide érkezik az első akna vize is és egy kis forrás is becsatlakozik egy ökölnyi lyukon, amiből kisebb esőzéseknél szinte percekben belül megjelenik a vízfolyás (40-80 liter/perc). A járatszakasz szén-dioxid szintje 0,7% - 3,6% között ingadozik. Az egész barlangra 0,9% CO₂ szint a jellemző, a jó huzatnak köszönhetően kutatás közben nem emelkedik, viszont októberben a végpontot jelentő járatszakaszban egyszer csak felemelkedett 3,6%-ra, majd ezt novemberig tartotta, majd 0,9% környékén zárta az évet. Tavaly hasonló dolgokat tapasztaltunk. Különböző elméletek gyártása után rá kellett jönnünk, hogy igazából

fogalmunk sincs mi okozhatja ezt a jelenséget. A megoldásra valószínűleg akkor jövünk rá, ha feltártuk az idáig ismeretlen szakaszokat. Az idei évben elkezdjük a technikánkat fejleszteni, telepítettünk a felszínre egy csörlőt, mellyel sikeresen, szinte minden anyagot a felszínre tudunk termelni, a mi esetünkben azért fontos, mert egy esetleges villámárvíz gyorsan visszamosná a köztes depóinkat a végpontra. Elkészítettük a barlang aktuális térképét is.

Piros nyíllal jelölve a Szárazkúti-réginyelő bejárata, kék nyíllal az Orfűi Vízfő-barlang bejárata

Szifon szivattyúzása

0,31% CO₂ tartalmú huzat áramlása a szifon mögöl

2024-es végpont

2025-ös állapot

2025-ös végpont

Átalakított hordó használata az első aknában

Maszkek begek az apró törmeléknek

Apró törmelék végső deponálása

Csörlővel a csapat is vidámabb

A Szárazkúti-réginyelő állatvilága

s'Pele'ológusunk

Kutatásaink során számos élőlényt figyelhettünk meg a barlangban, köztük a hírhedt mecseki sPeleológust. Az állatok határozásában nem kértünk segítséget biológusoktól, ezen rovatunk célja a figyelemfelkeltés. Sajnos nem minden élőlényről sikerült képet készíteni, mivel túl aprók a kameráinknak, vagy annyira jellemző, hogy nem fényképeztük le, pl.:békák. A képek a barlang első 20 méteres szakaszán készültek.

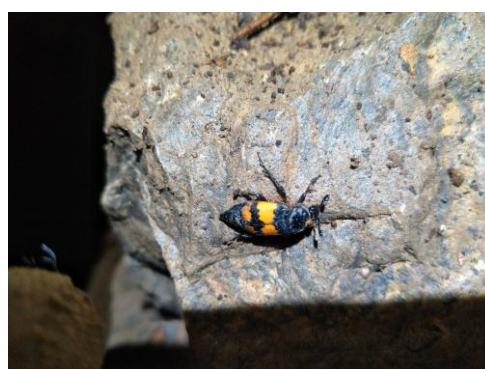
Feketerigó tojások a töbrben 2025 05. 04. 5 fióka a fészekben 2025 05. 17

Banáncsiga(balra) Orsócsiga(jobbra) Kerticsiga(fent) Legyek(közép)Meztelencsiga(alul)

Barlangi keresztspók(bal) Jobbra elbújva egy ikerszelvényes Moly féle

Dögbogár

Házi kaszáspók

Vaspondró

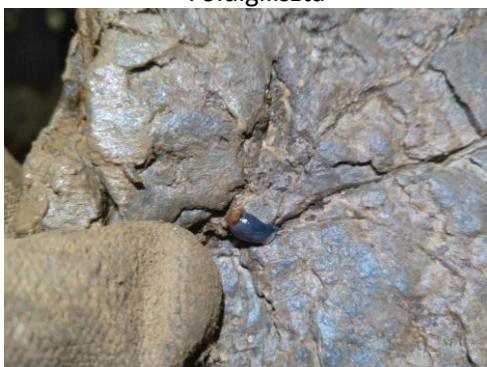
Legyek (fent) Lószúnyog (lent)

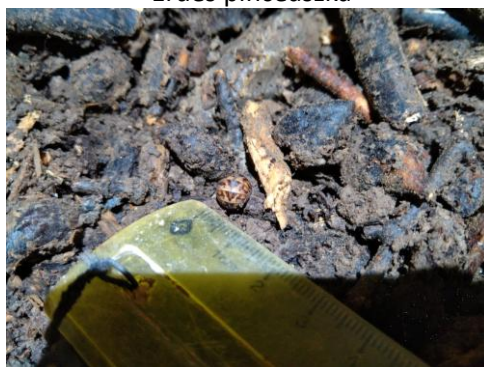
Földigilisza

Érdes pinceászka

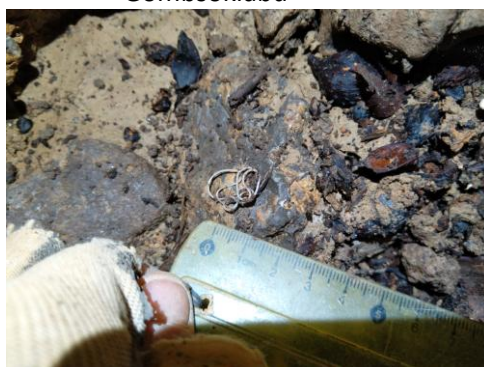
Félmeztelencsiga

Gömbsoklábú

Futoncra vagy Futrinkára hasonlít

Fonálféreg

Legyet felemésztő gomba

Barna százlábú

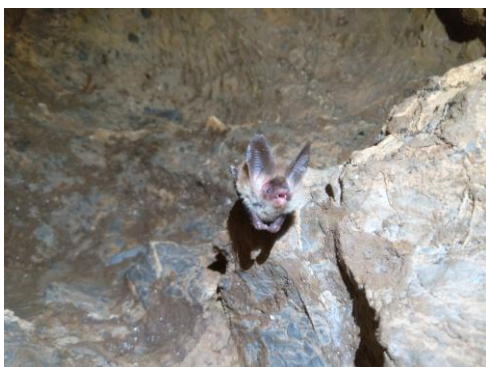

Ikerszelvényes

Ezerlábú

És a szőrösök:

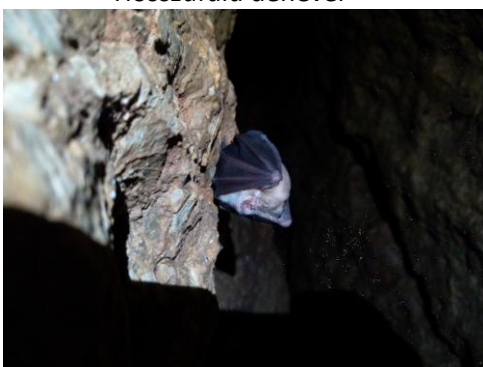
Nagyfülű denevér

Hosszúfülű denevér

Kispatkós denevér

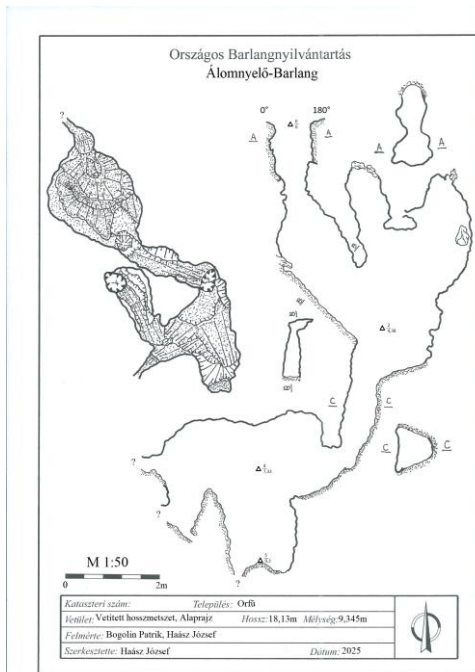

Nagypatkós denevér

Új Barlangok a Mecsekben

2025-ben sikerült 13 új barlangot ledokumentálni, szeretett hegységünk nyugati oldalán. Az új barlangok össz. járathossza 196,75 m. A legtöbbet próbabontással sikerült feltárni, de volt három, amit „csak” dokumentálni kellett (Szódás-barlang, Körtvélyesi-víznyelő, Tettye-víznyelő). A legjelentősebb közülük a Szerencse-barlang 63,74 m hosszával és 17,25 m mélységével. Az igazi érdekességét viszont, a számtalan csontlelet adja, amiket a barlang legalsó kis patakos ágában találtunk. 2 dokumentáció is készült idén a barlangról (a bejelentéshez való dokumentációt leszámítva). Egy régészeti, dr. Gábor Olivértől és egy geológiai, paleontológiai cikk Gregorits Mátétól. A barlangok pontos helye a nyilvántartásba található, nem kívánjuk ezen dokumentációban közölni, a barlangok védelmére hivatkozva. Hasonló objektumok számtalan találhatók a Mecsekben! A telefonos Locus map alkalmazásban már több, mint 350 db kutatásra érdemes helyet jelöltünk meg! A fedvényt kérésre email-ben tudom küldeni, szívesen látjuk a kutatni vágyókat!

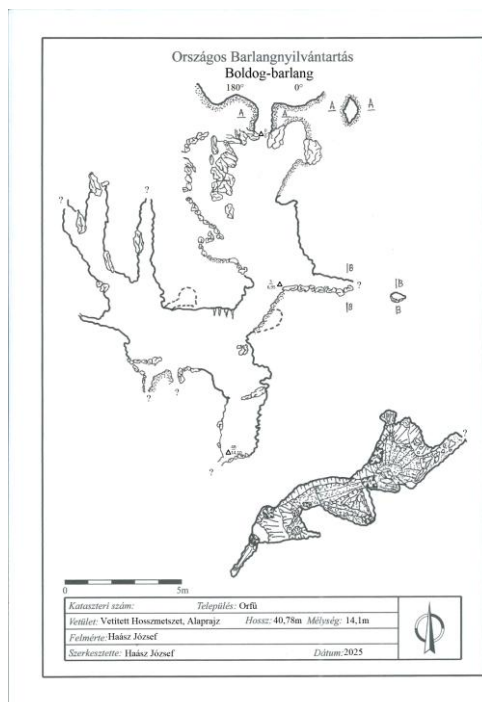
Álomnyelő-barlang

Alsó fülke (Az öreg Világító Szűz Mária)

Az Álomnyelő-barlang a Szorító-zsombolytól északra 200 méterre található, két töbör találkozásánál a Vízfő-forrás vízgyűjtő területén. Terepbejárás során leltük meg, 4 óra bontással tettük járhatóvá. Valószínűleg egy elaggott víznyelő barlang. 5% feletti CO₂-t mértünk, nyáron kifelé húzó huzat érzékelhető! A benne található tanúfalak geológiai szempontból érdekesek lehetnek!! A végpontot jelentő álfenék bontása erősen célravezetőnek tűnik! Hossz: 18,13 m, mélység: 9,345 m

Boldog-barlang

Cseppkőves folyosó

A Boldog-barlang a Kőcsúcs-barlangtól kb. 20 méterre található északra egy kisebb töbör délnyugati oldalában. A barlang a Vízfő-forrás vízgyűjtő területén helyezkedik el. Erős a gyanúnk, hogy egy fosszilis patakos barlang romjára bukkantunk. A végpontot jelentő álfenékéből erős kifelé húzó huzat volt érzékelhető (felszín 0 C°). Decemberben egy gyapjas orrszarvú örlőfog került elő a barlangból. További kutatását célravezetőnek tartjuk! Légnymjelzéssel (füstölőpálcával) igazoltuk a Kőcsúcs- és Boldog-barlang közötti kapcsolatot. Hossz: 40,78 m, mélység: 14,1 m

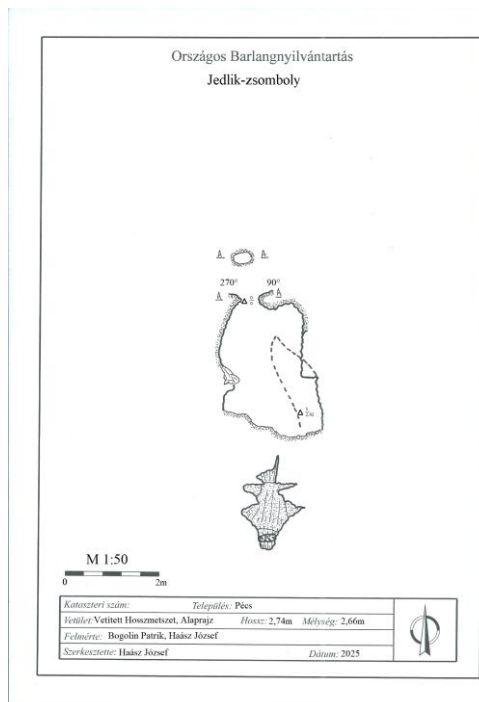

Középső járatszakas

Első akna

Jedlik-zsomboly

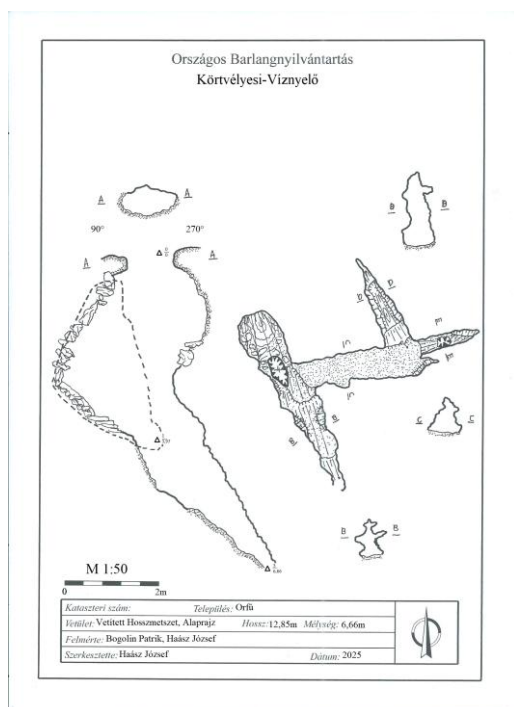
A zsomboly bejárata

A Jedlik-zsomboly az Enyicó-csatornától délre 270 méterre, a többsor tetején található, a Purgatórium-zsombolytól 5 méterre. A Zsomboly a Tettye-forrás vízgyűjtő területén helyezkedik el. Terepbejárás közben találtunk rá 1 perc bontással tárt fel. 4% CO₂! Egy észak-dél irányú törés mentén alakult ki, de a végpontot jelentő álfenéknel keresztezi egy másik hasadék is. A magas CO₂ miatt a kutatását nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 2,47 m, mélység: 2,66 m

A tágas barlang

Körtvélyesi-víznyelő

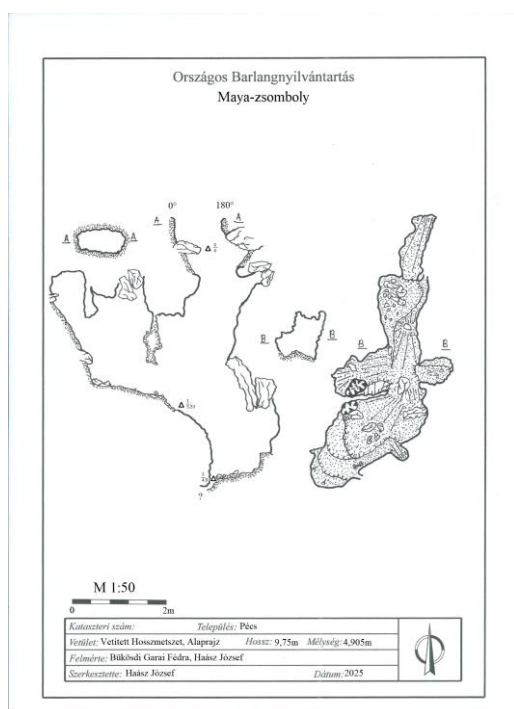
Első akna

A Körtvélyesi-víznyelő a Körtvélyesi-völgy völgytalpán a műúttól 600 méterre található. Bontás nyomait véltük felfedezni több barlangszakaszon is, de leírást nem találtunk róla. Valószínűleg, az SZKBE egyik régi próbabontása. Észak-dél irányú törés mentén alakult ki a járat. Végpontjai szálkőben szűkülnek, feltárási kutatását nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 12,85 m, mélység: 6,66 m

Kereszthasadék

Maya-zsomboly

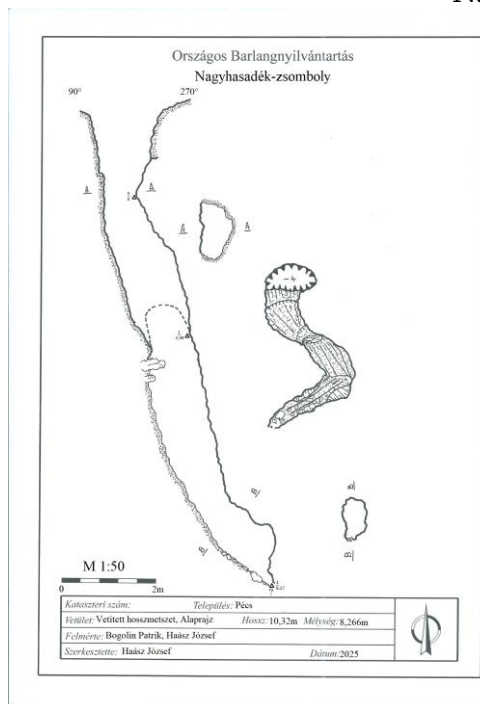
Alsó fülke

A Maya-zsomboly a Büdöskúti-zsombolytól 200 méterrel északnyugatra található egy kis töbör aljában. A barlang a Vízfő-forrás vízgyűjtő területén helyezkedik el. Terepbejárás közben találtuk meg, körülbelül 10 vödörnyi erdei talaj kitermelésével tárult fel a barlang. Észak-dél irányú törésvonal mentén alakult ki. Az álfeneket jelentő végponton recens csontok találhatók. Az álfenék bontását nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 9,75m, mélység: 4,905m

Középső járatszakasz

Nagyhasadék-zsomboly

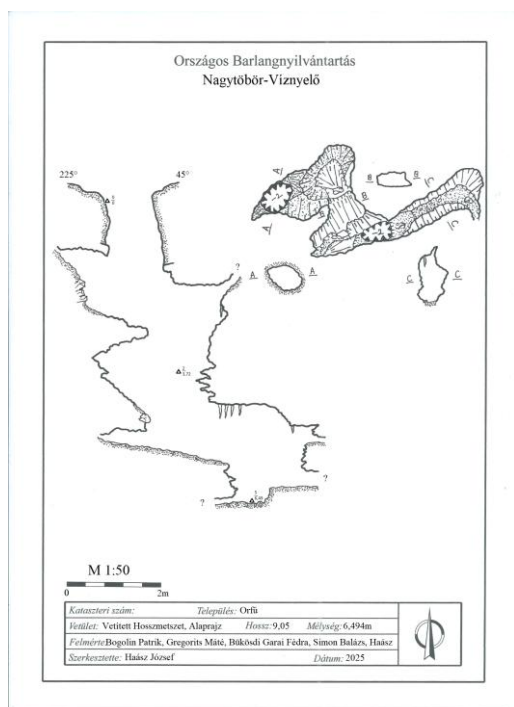
Bejárat a kutatás előtt

A Nagyhasadék- zsomboly az Akvárium-víznyelőbarlangtól mintegy 100 méterre található északra, a Vízfő-forrás vízgyűjtő területén. A töbör közepén indul a bejárata, észak-dél irányú törésvonal mentén alakult ki, az első pár méteren dolomit a befoglaló kőzet, majd utána vált át Lapisi Mész-kőre. A barlang kitöltésében igen nagy méretű idős cseppkőgörcetek találhatók. 2025-ben csoportunk próbabontást végzett, de a továbbjutás lehetősége nem kecsegtető. Hossz: 10,32 m, mélység: 8,266m

A bejáratnál Bogolm Patrik és Gergely Dániel

Nagytöbör-víznyelő

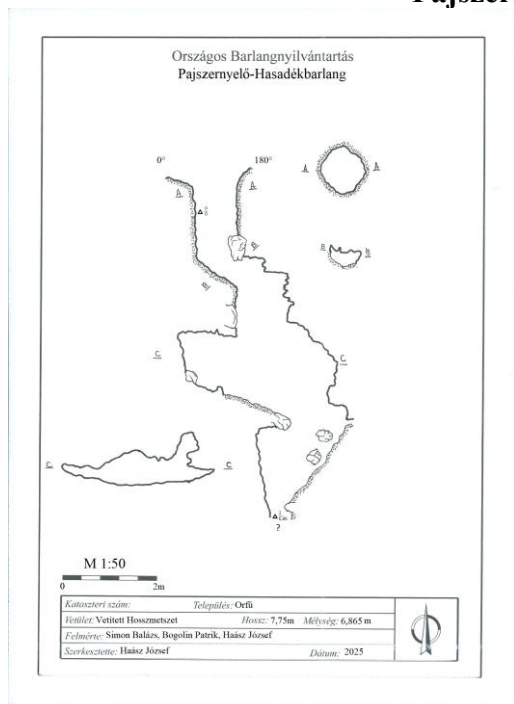
Középső szakasz

A Nagytöbör-víznyelő a Borzas-nyelőtől 150 méterrel keletre található egy töbör aljában, a Vízfő-forrás vízgyűjtő területén. Terepbejárás közben találtunk rá. Körülbelül 1 m³ erdei talaj és omladék kitermelése után tárult fel a barlang. Kialakulásában nagy szerepet játszott a délnyugat-északkelet irányú tektonika. Végponti hasadéka igen szűk, az időszakosan folyó patak vize 20 centi széles, egy-két centi magas lapítón tűnik el. A barlang feltáró kutatását egyelőre nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 9,05 m, mélység: 6,494 m

Barlang bejárata

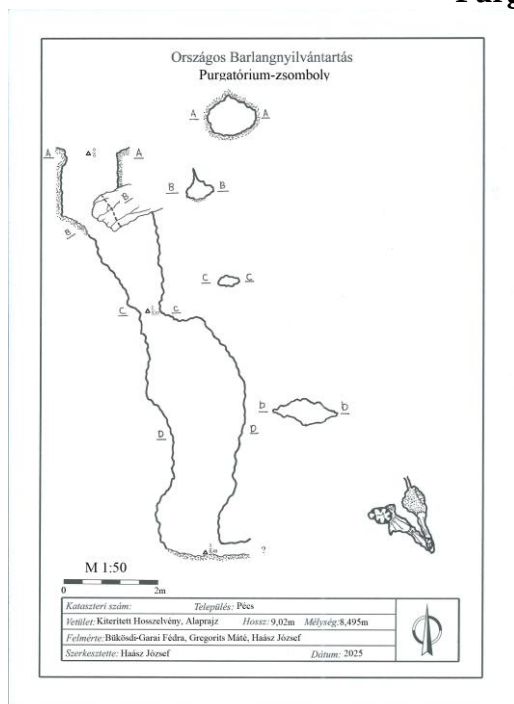
Pajszernyelő-hasadékbarlang

Végponti szakasz

A Pajszernyelő-hasadékbarlang, A Nagytöbör-víznyelőtől délre, mintegy 50 méterre található egy ikertöbör délnyugati töbrében. A Vízfő-forrás vízgyűjtő területén helyezkedik el. 2025-ben végeztünk próbabontást, minek következtében számos szemetet emeltünk ki a földből. A barlangban egy kispatkós denevér lakott. A végponti szakasz nagyon elszűkül, ezért a további kutatását nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 7,75 m, mélység: 6,865 m

Purgatórium-zsomboly

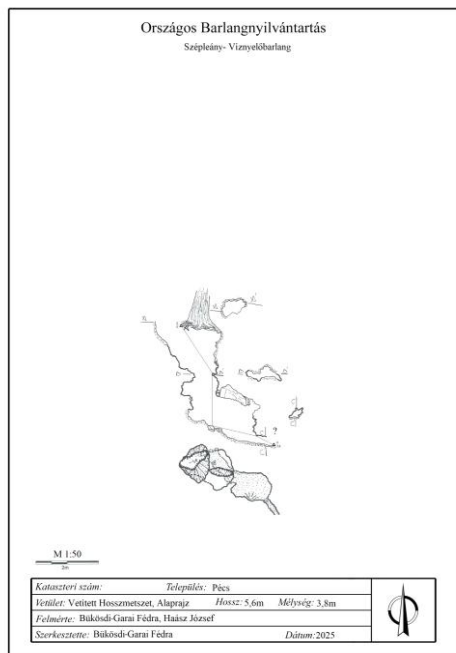

Barlang bejárata

A Purgatórium-zsomboly a Jedlik-zsombolytól nyugatra 5 méterre található egy fa tövében, a Tettye-forrás vízgyűjtő területén. Észak-dél irányú törésvonal határozta meg a barlang kialakulását. Nyári

terepbejárás közben találtunk rá a hideg huzatot árasztó kis egérlukra. Fél köbméter anyag megmozgatása után sikerült belyukadni az igen szűk és fojtogató járatba. A végpontot jelentő szűkület után egy kissé kitágul és folytatódik, de az igencsak rossz minőségű levegő miatt a kutatását nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 9,2 m, mélység: 8,495 m

Szépleány-víznyelőbarlang

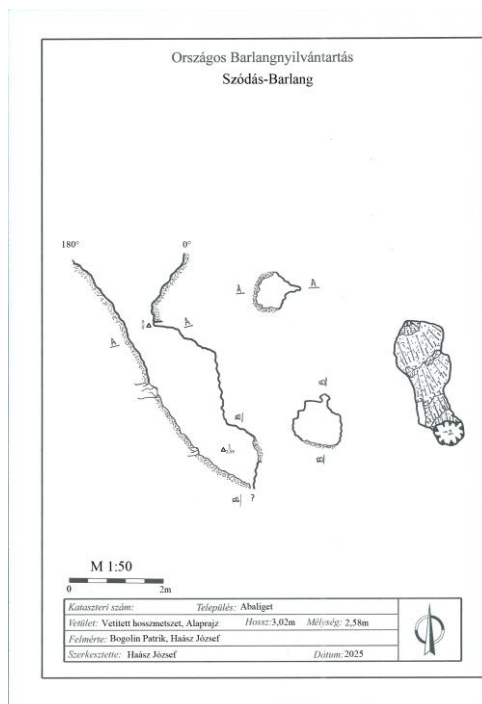
Bejárat a fa alatt

A Szépleány-nyelő a Dzsungel-nyelőtől 30 méterre nyugatra egy tőbor aljában, közvetlenül egy fa tövében nyílik a Mánfai-kőlyuk vízgyűjtő területén. Rónaki László egyik kéziratában olvastam a barlangról, miszerint egy bagoly repült ki a nyelőből. A gyökerek mellett kevés bontással sikerült belyukadni a járatba, de csak Fédra fért le a végponthoz, mert a járat igencsak szűk! Nyáron kifelé áramló enyhe huzatot éreztünk. Északkelet-délnyugat irányú tektonika határozta meg a járat irányát, a főtét leginkább lejtőtörmelék alkotja. További kutatását nem tartjuk célravezetőnek. Hossz: 5,6 m, mélység: 3,8 m

Bükösi-Garai Fédra aki befért a szűkületen

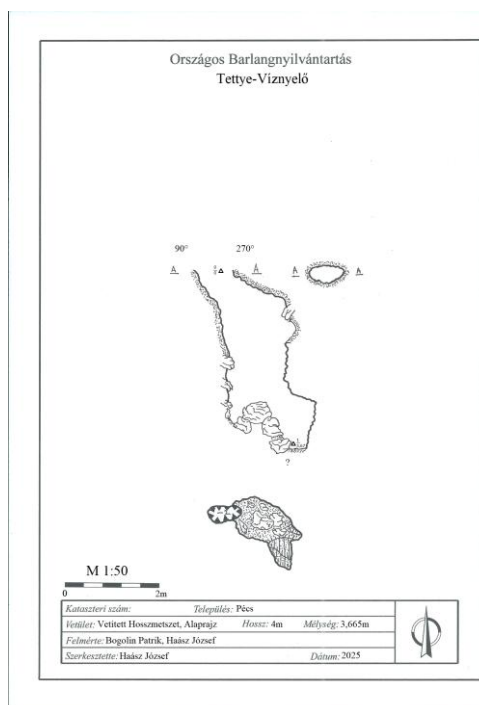
Szódás-barlang

A Szódás-Barlang

A Szódás-barlangot, a Meglepetés-barlangtól 200 méterre nyugatra a Kéktúra útvonaltól 50 méterre található az Abaligeti-barlang vízgyűjtő területén. A barlang száda egy ikertöbör alján nyílik a délebbi töbör aljában. Nyári időben több mint 4% CO₂-t mértünk! A végponti álfenék bontását igen célravezetőnek tartjuk! Hossz: 3,02m, mélység: 2,58m

Tettye-víznyelő

Bejárat

A Tettye-víznyelő a Stiglicfogdosó-nyelőtől délre 500 méterre a Melegmányi út déli felén az úttól 20

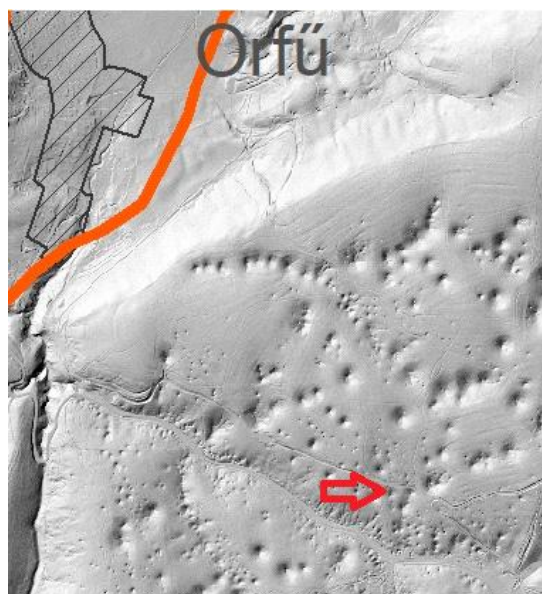
méterre található a Tettye-forrás vízgyűjtő területén. Egy töbör aljában nyílik, az útról lefolyó vizet nyeli el. Terepbejárás közben találtunk rá. Az álfeneket nagyméretű lejtőtörmelék alkotja, a kövek alá bedobott kavicsok 5-10 métert esnek. A barlang feltáró kutatását célravezetőnek tartjuk. Hossz: 4 m, mélység: 3,665 m

Szerencse-barlang

Középső akna

A Szerencse-barlang a Nyugat-Mecsekben található a Remény-zsombolytól észak nyugatra, kb 200 méterre a sárga keresztel jelölt út melletti töbörben, a Vízfő-forrás vízgyűjtő területén. Tavaszi terepbejárásunk során találtunk rá a töbörre, ami több helyen is meg volt lyukadva. Valószínűleg az útról lefolyó víz hozhatta létre az ökölnyílukakat. 4 ponton próbálkoztunk egymástól 2-3 méter távolságra, mígnem a déli bontás 3 méter mélyen megadta magát. A barlang kialakulásában nagy szerepet játszott a tektonika, észak-dél, északnyugat-délkeleti irány a jellemző. Jelentős mennyiségű pleisztocén csontot találtunk a végponton, valamint egy triász csont darab is kipreparálódott a befoglaló kőzetből. Szintén a patak medrében találtunk egy díszes cserépedénytöredéket is. A patakos járatból csak azokat a leleteket vettük el eredeti helyéről, melyek veszélyben voltak a barlangjárás miatt, barlangon belül lettek elhelyezve.

Piros nyíllal jelölve a barlang bejárata

Országos Barlangnyilvántartás

Kataszteri szám: 4120	Település: Orfű	
Vetület: Alaprajz, Vetített Hosszmetszet	Hossz: 63,74	Mélység: 17,25
Felmérte: Bogolin Patrik, Bükösdí - Garai Fédra, Haász József		
Szerkesztette: Haász József	Dátum: 2025.05.05	

Szerencse-barlang térképe

Felső omladék

Középsőakna

Régészeti jelentés az orfűi Szerencse-víznyelő-barlangban talált leletről

2025 tavaszán az orfűi Szerencse-barlang (Kat.sz.: 4120/97.) víznyelőjében speleológiai kutatást folytatott a Mecseki Barlangkutató Csoport. A barlang szájának EOVS koordinátái: 581976 87336 (magasság: 360). A kutatás célja a barlang járatainak felderítés és feltérképezése volt.

A barlangban alsó részében, a patak hordalékában előkerült egy kerámia töredék. Ez a lelet egy edényperem, melyen nyakrésztől lefelé bekarcolt vonalak indulnak. Valószínűleg a késő rézkori Baden kultúra kerámiája (Kr. e 3200-3000). Ltsz: JPM RégOsz, Gy.n./494.

Mivel a barlang függőleges bejáratú, és az emberi benntartózkodás bizonyítékai nem kerültek ott elő, ezért a lelet másodlagosan bekerült (bemosódott) szórvány tárgynak tekinthető. A barlangban 2025 előtt kutatás nem folyt, így korábbi leletekről nincs tudomásunk. A késő rézkori időszakban gyakoriak voltak a hegyi erődök, ezért a közelben is feltételezhető ilyen rézkori erődtől telep egykori megléte.

Pécs, 2025. 06. 25.

dr. Gábor Olivér régész (JPM)

Piros nyíllal jelölve a lelet helye

A patakmederből kiemelt leletek

Szerencse-barlang előzetes paleontológiai és földtani vizsgálata

(Gregorits Máté)

A Szerencse-barlang feltárásakor kutatótársaim szeme hamar megakadt a mennyiségét tekintve mecseki viszonylatban is kiemelkedő csontleletegyüttesen. A maradványok túlnyomó többsége a barlang legalsó, lassan csordogáló patakos részén halmozódott fel. A feltárt barlangszakasznak csak egy igen rövid része korlátozódik erre a vizes részre. Helyzetük alapján feltételezhető, hogy a csontok nem is az általunk kibontott töbröből, hanem a barlang vízgyűjtő területének egy magasabb pontjáról kerültek a patakmederbe.

Paleontológiai szempontból a legérdekesebb lelet a barlangot magába foglaló, triász korú mészkő oldott felszínén félig kipreparálódott, a mészkő szürkességétől jelentősen eltérő barna színű csont volt. A maradvány kora nem is volt kérdéses: a befoglaló kőzettel egyidős, kora-középső anisusi. A meghatározás végül a Nothosauria rendbe sorolta a csigolyatestet. Korábbi feltárásaink során egy másik barlangban már találtunk egy fentihez hasonló maradványt. A határozás abban az esetben is ugyanebbe a rendbe sorolta a fosszíliát, de ennél pontosabb meghatározást a csont megőrzési állapota nem tett lehetővé.

Nothosauria csigolyatest a triász mészkőben

A patakból előkerült leletek feltehetőleg recens és pleisztocén csontok vegyesen. Ezek szétválasztása és pontosabb, fajszerű beazonosítása a paleontológusok dolga lesz, néhány esetben azonban egyértelmű a kormeghatározásuk. Biztosan pleisztocén leletek a töredékes

mamuthoz tartozó foglemezek, az orrszarvú kéz- vagy lábtőcsont, és fogtöredékek, valamint a hiéna szemfog. Feltételezhető, hogy a pleisztocén csontok a barlang vízgyűjtő területén változó vastagságban meglévő, a karsztot részben fedő löszből származhatnak, innen mosódhattak be.

A barlangban talált nyúlcsontok feltételezhetően egyazon egyed maradványai, és mivel ilyen kis helyen voltak feldúsulva, elképzelhető, hogy

legalábbis földtani értelemben véve

viszonylag friss, összetartozó maradványokról beszélhetünk. Előkerült két radius (orsócsont), amelyek közül az egyik biztosan fiatal példányé volt. Ezen kívül egy medencecsont, egy bordatöredék, és egy alsó állkapocs, amelynek besorolása képek alapján még kérdéses, de akár tartozhatott nyúlhoz is.

Fontos megjegyezni, hogy mivel töredékes, közepes megtartású, sokszor erősen koptatott csontokról beszélünk, könnyen előfordulhat, hogy egy adott maradvány több darabra esett szét. Így például a mamutfoglemezek és -fogtöredékek esetében nem zárható ki teljesen, hogy ugyanannak a fognak különböző darabjait találtuk meg.

A barlangból több fog került elő. Ezek közül nemzetség szinten meghatározható volt egy ép koronájú és két töredékes orrszarvú fog, egy ló alsó m3 nagyörlőfoga, egy hiénaszemfog, továbbá négy mamutfogtöredék. Családszintű határozást kapott három tulokféle fogzománc- és fogtöredéke (bölény vagy őstulok). Kép alapján közelebbről meghatározhatatlan volt egy korona nélküli alsó ragadozófog, egy kistestű ragadozófog, továbbá négy közelebbről meg nem határozott nagyemlősfog-töredék.

A jó állapotban megmaradt orrszarvú- és lófog alapján ezen maradványok korát is meg lehet majd határozni, ha szakértő kezekbe kerülnek. A teljes leletegyüttes korára vonatkozó információ ugyanakkor ebből a két fogból nem nyerhető ki, mivel a csontok feltételezhetően a barlang keletkezése óta folyamatosan mosódnak be a járatrendszerbe, tehát felhalmozódásuk nem köthető egy konkrét eseményhez.

További említésre méltó nagyemlős-csontok: négy kéz- vagy lábtőcsont, ezekből kettő kép alapján is határozható volt. Az egyikről feltételezhető, hogy orrszarvúhoz, a másik tulokféléhez tartozhatott.

Fontosnak tartjuk a leletek szaklapban történő publikálását, és a maradványok lehető legpontosabb meghatározását, ezért már felvettük a kapcsolatot a megfelelő szakemberekkel.

Orrszarvú fogkorona a patakmederből

A legtöbb általunk bejárt mecseki barlanghoz hasonlóan a kitöltés itt is tartalmazott löszcsigákat. Egyedszám és fajgazdagság tekintetében szerénynek mondható a fauna, ezért ezekkel a maradványokkal egyelőre behatóbban nem foglalkoztunk.

Kőzet

A barlang a Lapisi Mészke Formáció karbonátos rétegeiben keletkezett. A képződményre jellemző, jól karsztosodó mészköves kifejlődésen túl a barlang néhány dolomitos réteget is feltár. Ezeket a víz jól láthatóan kevésbé oldja, így ilyen helyen a szelvény mindig valamelyest elszűkül. Az első ilyen dolomittartalmú réteg a felső aknasor közepén szűkíti el a barlang szelvényét, a második pedig lent, a patakmeder befoglaló kőzetét adja. Feltehetően ezért is ennyire szűk ez a szakasz.

Recens biológia

A csontok dokumentálása során készült pár fotó a barlang recens élővilágának egy képviselőjéről is. Ez nem más, mint az egyik védett, mecseki endemikus ászkarákfaj, a *Protelsonia hungarica*. A faj ismert az Abaligeti-barlangból, valamint a Kőlyukból is.

Köszönetnyilvánítás

Az értékes földtanos információkat, valamint a további szakemberekkel való összekötést ezúton is nagyon köszönjük Sebe Krisztinának! A kvarter maradványok meghatározásában Gasparik Mihálynak és Pazonyi Piroskának, a triász csigolya beazonosításában Makádi Lászlónak tartozunk köszönettel. A patakban élő ászkarák kép alapján történő határozását Balázs Gergelynek köszönhetjük.

Szén-dioxid mérések a Mecsekben

Idén is folytattuk eme tevékenységünket, most viszont Auth Szilviától kaptunk kölcsön egy ugyancsak WatchGas PDM PRO CO₂ típusú műszert. A mérések 30 C⁰ felett történtek, mintegy 34 helyen. Célunk az extrém eredmények felkutatása, megfigyelése. Jelenleg kevés adattal rendelkezünk ahhoz, hogy bármiféle következtetéseket levonjunk.

Szárazkúti - réginyelő: 0,9%

Szárazkúti-nyelő: 1,8%

Szárazkúti-Ikerlyuknyelő: 1,1%

Nagyhasadék-zsomboly: 2,95%

Négylevelű: 0,42%

Nagytöbör-víznyelő: 0,52%

Szerencse bg: 0,6%

Waczak: 0,08%

Álom-nyelő: 4,84%

Körtvélyesi-víznyelő: 1,4%

Bogaras-nyelő: 0,09%

Száraztói-víznyelő: 0,16%

Purgatórium, Jedlik-zsomboly: 4,14%

Útmenti-zsomboly: 0,15%

Télibontás: 0,03%

Születésnap-zsomboly: 0,06%

Öreglyuk: 0,06%

Henrik: 0,05%

Sózó-víznyelő: 1,51%

Nagy-Faragó-zsomboly: 0,08%

Bodóhegyi bg.: 0,08%

Borostyán bg.: 0,08%

Teleki-nyelő: 0,6%

Szódás bg: 4,23%

Maya-zsomboly: 3,44%

N 46 07.319', E 018 06.605': 0,72%

N 46 07.337', E 018 06.517': 5%<

N 46 07.518', E 018 06.390': 0,88%

N 46 07.356', E 018 06.680': 0,08%

N 46 07.716', E 018 06.841': 0,1%

N 46 07.259', E 018 07.165': 2%

N 46 08.244', E 018 08.247': 0,15%

N 46 08.207', E 018 08.226': 1,25%

Denevér számolás a Mecsekben

Az AudioMoth detektor

Idén is nagy lelkesedéssel pakoltuk ki a denevérdetektorokat a mecseki karsztra, denevérnász idején! 9 darab detektort kaptunk. Egy helyen, egy éjszakát töltöttek a detektorok. 72 objektumhoz helyeztük ki, fontos megjegyezni, hogy nem csak ismert barlangokat vizsgálunk, hanem barlangindikációkat is. Az idei monitoring eredmények feldolgozása sok időbe telik, ezért a következő évi jelentésünkbe kívánjuk az eredményeket közzé tenni. Ez a fajta kutatás igencsak gyerekcipőben jár még és az adataink sem elegendők, hogy következtetéseket vonjunk le az eddigi eredményeinkből.

Denevérhálózás a Szárazkúti Ikernyelőnél

Hosszúfülű denevér a hálóban

Eredmények:

Hely	Dátum	Barbar	Nycnoc	Nyclei	ENV	Eptser	MyoHF	MyoLF	Myonat	Hypsav	Pipkuh	Pnat/kuh	Pipnat	Pippip	Pippig	Pleaus	Pleaur	Plesp	Rhifer	Rhip	indet	SUM	SUMbg-i
Délinapfényszomboly	2024.09.05		24		20		1297	9	904	1		27		96	168		39	104		53	892	3634	2406
Waczak-nyelő	2024.09.05	1	22		228		352	6	925			24		11	3		14	31	6	49	698	2370	1383
Rablóyuk	2024.09.05	10	29		58		1319	111	789			18		8	111	1		33	20	33	61	2601	2305
Szárazkúti rablónyelő	2024.09.05	4	46	1	77	1	851		108			8		22	680	1	1	24	30	48	650	2552	1062
Körtvélyes 2-es szomboly	2024.09.05	10	166		85		1515	16	770			17		10	379	1	14	27	35	5	830	3880	2382
Sajha-barlang	2024.09.05	1	148		22		4819		334	1		23	1	6	1283		1	18	3	843	147	7650	6018
Akác-s-barlang	2024.09.05		71		22		999	15	1185		1	10		49	112			2	265	1258	216	4205	3724
Vadettős-víznyelőbarlang	2024.09.06	1	105		158		591	110	27	12		41		12	171	1		17	96	87	987	2416	928
S1-szomboly	2024.09.06		292		90		1660	176	2220			4		13	49	2	27	42	43	128	809	5555	4296
Labirintus-barlang	2024.09.06	2	233		32		3213	1	684			5		6	254			7	11	170	976	5594	4086
Körtvélyesi nyelő	2024.09.06		463		497		108	4	59	1		42	3	11	1310		5	14		34	1841	4392	224
Szárazkúti ikerlyuk-víznyelő	2024.09.06	1	119		87		2987	32	1990			11		3	13			19	21	73	322	5678	5122
Barátok-barlangja	2024.09.06	3	97		38		2615	53	1182			4		14	54		14	54	362	38	622	5150	4318
Máriagyűdi-barlang	2024.09.06		51		17		10	1		1		10			1			5	959	7	20	1082	982

2. táblázat A Mecsek és Villányi hegység barlangjainál végzett detektoros megfigyelések eredményei, 2024. A rövidítések: Barbar – nyugati piszcedenevér (*Barbastella barbastellus*), Nycnoc – rőt koraidenevér (*Nyctalus noctula*), Nyclei – szőrös karú koraidenevér (*Nyctalus leisleri*), ENV – *Eptesicus-Nyctalus-Vespertilio* fajok, Eptser – közönséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*), MyoHF – „kis” *Myotis* fajok, MyoLF – „nagy” *Myotis* fajok, Myonat – horgasszerű denévr (*Myotis nattereri*), Hypsav – alpesi denévr (*Hypsugo savii*), Pipkuh – fehérszélű törpedenevér (*Pipistrellus kuhlii*), Pnat/Pkuh – durvavitorlájú törpedenevér (*Pipistrellus nathusii*) / fehérszélű törpedenevér (*Pipistrellus kuhlii*), Pipnat – durvavitorlájú törpedenevér (*Pipistrellus nathusii*), Pippip – közönséges törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*), Pippig – szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pygmaeus*), Pleaus – szürke hosszúfülű denévr (*Plecotus austriacus*), Pleaur – barna hosszúfülű denévr (*Plecotus austriacus*), Ple sp. – *Plecotus* faj, Rhifer – nagypatkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), Rhipip – kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), indet – nem azonosítható denévr

A táblázat Dombi Imre (DDNP) jelentéséből származik.

Barlangkutatás népszerűsítése

Ebben az évben is tudunk időt fordítani a barlangkutatás népszerűsítésére. Előadást tartottunk az Abaligeti Általános Iskola diákjainak pályaaorientációs nap alkalmával. Egy újságcikkben olvastuk, hogy Hőgyészen, az út mellett keletkezett egy beszakadás, ami egy alagútrendszerbe vezet és a polgármester barlangászok segítségét kéri megvizsgálni az esetet. Rögtön ki is mentünk és bejártuk, felpoligonoztuk 341 méter hosszan, a kisméretű téglával kirakott változó szelvényű, feltételezhetően vízvezető csatornát. Több újságnak is adtunk interjút, de sajnos egyik sem írta végül bele a cikkbe az ígéretet, így végül toborzó értéke nem volt az akciónak. Gregorits Máté írt egy cikket az MKBT tájékoztatóba a Szerencse-Barlangról, valamint megjelent egy cikkünk az International Journal of Speleology szaklapban.

Bükösdi-Garai Fédra előadása a mecseki barlangkutatásról Abaligeten

Klement András (MKCS), Bogolin Patrik
Gregorits Máté

Poligonozás közben

A hőgyészi alagút
poligonja

Szemétszedés

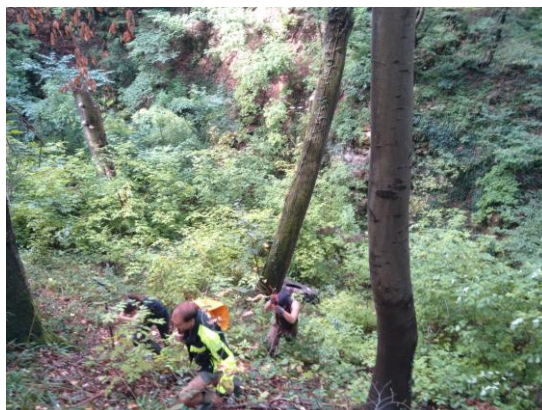

Gregorits Máté, Bükösdi-Garai Fédra, Bogolin Patrik

Környezetünk tisztán tartása fontos feladat számunkra! Nagy segítségünkre volt idén a Mecsekerdő ZRT. és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága! Kértünk behajtási engedélyt az erdészeti utakra, így könnyebb volt a nehezebb dolgokat elszállítani. Idén összesen 59 abroncsot sikerült megtalálni, begyűjteni, amit végül a Mecsekerdő ZRT. szállított el. A legtöbb példány völgy, vagy töbör aljában volt, általában részben eltemetődve. Nem kis feladat volt őket kiásni, majd az autóhoz vonszolni. 1 kivételével mind az Abaligeti-barlanghoz deponáltuk. Kb 4 köbméter egyéb hulladékot is gyűjtöttünk a karszton, ezt a Duna-Dráva Nemzeti Park konténerébe helyeztük. Elvértve olyan helyen is előfordul szemét, ahol már azt hittük, hogy felszedtük az összeset, viszont a vaddisznók kitúrják, vagy az avar bomlik le, vagy épp egy nagyobb esőzés után halmozódik át, tehát egy területet nem lehet teljesen tisztának titulálni. Évről évre tisztább lesz a Mecsek!

Szuadó-völgy traktorgumi kiemelése
Simon Balázs, Bükösdi-Garai Fédra

Kézierővel az útig
Gregorits Máté, Bogolin Patrik, Bükösdi-Garai Fédra

Minek ide ész ha van erő?

Mindig mi győzünk!

Igényesen megpakolva

Bogolin Patrik is hozott áldozatokat

Nagyobb lerakat a közúttól 500 méterre

Összefoglaló nagyon röviden

Összesen 105 alkalommal kutattuk a mecseki karsztot 408 órán át.

Lebontva: Szárazkúti-réginyelő 74 nap 271 ó, Egyéb barlangok: 31 nap, 137 ó

2025-ben feltárt és felmért járatok összhossza: 244,34 m

Szárazkúti-réginyelő: 47,59 m

Új barlangok: 196,75 m

CO² mérések: 34 objektum

Denevér monitoring: 72 objektum

Akik a feltáró kutatásban résztvettek:

Bükösdi-Garai Fédra, Auth Szilvia, Bogolin Patrik, Gregorits Máté, Simon Balázs, Haász József, Gergely Dániel, Heilmann Edvin, Gál Dárusz, Mazaga Bálint, Dr. Leél-Őssy Szabolcs, Glöckler Gábor

Akiktől idén segítséget kaptunk (Támogatóink):

Dr. Leél-Őssy Szabolcs
Glöckler Gábor
Polacsek Zsolt
Egri Csaba
Auth Szilvia
Simon Balázs
Kraft János
Romhányi Blanka
Mihalik Zoltán
Mecsekerdő ZRT.
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága
Dombi Imre (DDNP)
Kulcsár Péter (DDNP)
Fábrics Kálmán (DDNP)
Horváth Gábor (HG)

Mindenkinek köszönjük az önzetlen segítséget!